

Hasseovské diagramy

Jan Paseka

Masarykova univerzita Brno

Grafické znázornění I

Uspořádanou množinu $(A, \leq)$ můžeme (zejména, je – li množina A konečná) znázorňovat graficky.

Grafické znázornění I

Uspořádanou množinu $(A, \leq)$ můžeme (zejména, je-li množina A konečná) znázorňovat graficky.

Postupujeme přitom následujícím způsobem:

Grafické znázornění I

Uspořádanou množinu $(A, \leq)$ můžeme (zejména, je-li množina A konečná) znázorňovat graficky.

Postupujeme přitom následujícím způsobem:

1. Prvky množiny A znázorníme jako body v rovině.

Grafické znázornění I

Uspořádanou množinu $(A, \leq)$ můžeme (zejména, je – li množina A konečná) znázorňovat graficky.

Postupujeme přitom následujícím způsobem:

1. Prvky množiny A znázorníme jako body v rovině.
2. Je – li $x < y$ pak bod x nakreslíme níže než bod y .

Grafické znázornění I

Uspořádanou množinu $(A, \leq)$ můžeme (zejména, je-li množina A konečná) znázorňovat graficky.

Postupujeme přitom následujícím způsobem:

1. Prvky množiny A znázorníme jako body v rovině.
2. Je-li $x < y$ pak bod x nakreslíme níže než bod y .
3. Dva body x, y spojíme úsečkou právě tehdy, když $x < y$ a neexistuje žádný bod "mezi nimi", tzn. neexistuje $k \in A$ tak, že $x < k \wedge k < y$.

Grafické znázornění II

Výsledný graf se pak nazývá **hasseovský diagram** uspořádané množiny $(A, \leq)$.

Grafické znázornění II

Výsledný graf se pak nazývá **hasseovský diagram** uspořádané množiny $(A, \leq)$.

Jedná se o zjednodušený uzlový graf relace $\leq$.

Grafické znázornění II

Výsledný graf se pak nazývá **hasseovský diagram** uspořádané množiny $(A, \leq)$.

Jedná se o zjednodušený uzlový graf relace $\leq$.

- Jsou vynechány šipky, které by měly být u každého bodu.

Grafické znázornění II

Výsledný graf se pak nazývá **hasseovský diagram** uspořádané množiny $(A, \leq)$.

Jedná se o zjednodušený uzlový graf relace $\leq$.

- Jsou vynechány šipky, které by měly být u každého bodu.
- Je vynechána orientace šipek, která je nahrazena umístěním bodu "níže" či "výše".

Grafické znázornění II

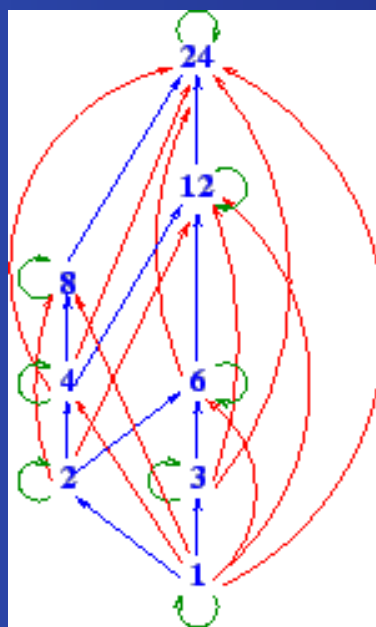
Výsledný graf se pak nazývá **hasseovský diagram** uspořádané množiny $(A, \leq)$.

Jedná se o zjednodušený uzlový graf relace $\leq$.

- Jsou vynechány šipky, které by měly být u každého bodu.
- Je vynechána orientace šipek, která je nahrazena umístěním bodu "níže" či "výše".
- Jsou vynechány "zbytečné" šipky, jejichž existence plyne z tranzitivnosti relace $\leq$.

Příklad konstrukce diagramu I

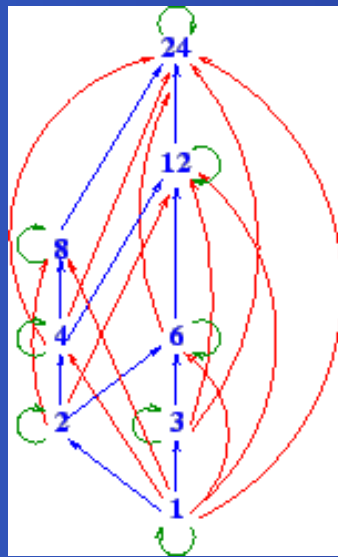
Příklad H 1. Uvažme uzlový graf uspořádané množiny $\mathcal{D}_{24}$. Ten je znázorněn na obrázku a).

Obrázek a)

Příklad konstrukce diagramu II

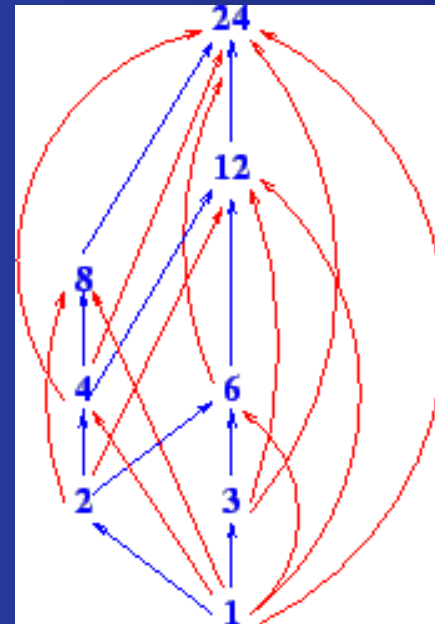
Příklad H 1. Protože relace uspořádání je reflexivní, můžeme po vypuštění zelených smyček obdržet graf na obrázku b).

Obrázek a)

Příklad konstrukce diagramu II

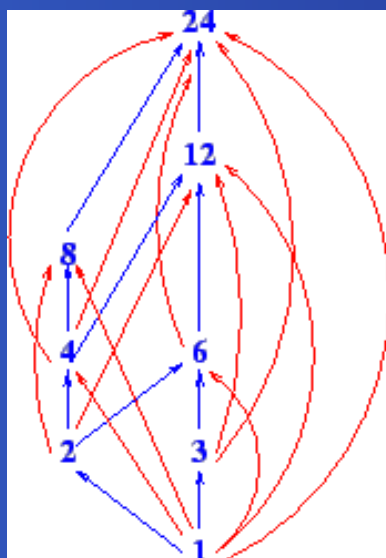
Příklad H 1. Protože relace uspořádání je reflexivní, můžeme po vypuštění zelených smyček obdržet graf na obrázku b).

Obrázek b)

Příklad konstrukce diagramu III

Příklad H 1. Obrázek b) je stále komplikovaný, obsahuje nadbytečné červené šipky, tj. vzniklé jako důsledek tranzitivity.

Obrázek b)

Příklad konstrukce diagramu III

Příklad H 1. Obrázek b) je stále komplikovaný, obsahuje nadbytečné červené šipky, tj. vzniklé jako důsledek tranzitivity. Po jejich smazání máme obrázek c).

Obrázek c)

Příklady hasseovských diagramů I

Příklad H 2. Necht' $A = \{a, b, c\}$; potom je $2^A = \{\emptyset, \{a\}, \{b\}, \{c\}, \{a, b\}, \{a, c\}, \{b, c\}, \{a, b, c\}\}$.

Hasseovský diagram uspořádané množiny $(2^A, \subseteq)$ je znázorněn na obrázku a).

Část hasseovského diagramu uspořádané množiny $(\mathbb{N}, |)$ je znázorněna na obrázku b).

Část hasseovského diagramu uspořádané množiny $(\mathbb{N}, \leq)$ je znázorněna na obrázku c).

Příklady hasseovských diagramů I

Příklad H 2. Necht' $A = \{a, b, c\}$; potom je $2^A = \{\emptyset, \{a\}, \{b\}, \{c\}, \{a, b\}, \{a, c\}, \{b, c\}, \{a, b, c\}\}$.

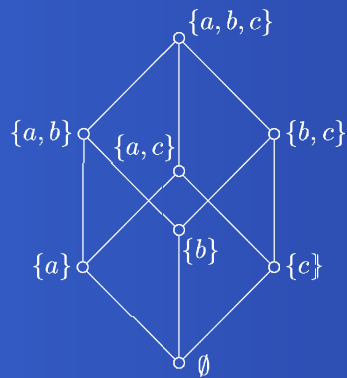
Hasseovský diagram uspořádané množiny $(2^A, \subseteq)$ je znázorněn na obrázku a).

Část hasseovského diagramu uspořádané množiny $(\mathbb{N}, |)$ je znázorněna na obrázku b).

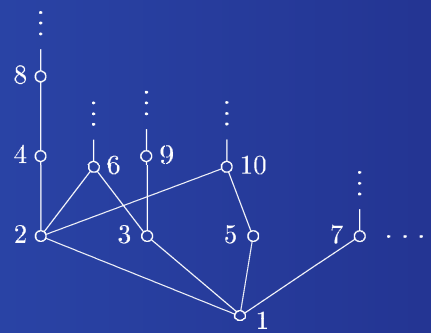
Část hasseovského diagramu uspořádané množiny $(\mathbb{N}, \leq)$ je znázorněna na obrázku c).

Příklady hasseovských diagramů II

Příklad H 2. Hasseovské diagramy

a)

b)

c)